

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

Η ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 8 Οκτωβρίου 2020, με την εξής σύνθεση: Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη και Νικόλαος Σαββίδης, Μέλη, δυνάμει της με αριθμό 1429/2020 Πράξης του Προέδρου του Κλιμακίου

Για να εξετάσει την Προδικαστική Προσφυγή του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1211/03-09-2020 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «*****» και τον διακριτικό τίτλο «*****», που εδρεύει στον *****, νόμιμα εκπροσωπούμενης

Κατά της *****, όπως νόμιμα εκπροσωπείται και

της παρεμβαίνουσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία *****, νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Με την κρινόμενη προσφυγή ζητείται να ακυρωθεί η με αριθμό *****, με την οποία, ύστερα από την από 08-05-2020 εισηγητική έκθεση και το συνημμένο σε αυτήν πρακτικό της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού για την προμήθεια νωπών και κατεψυγμένων κρεάτων και πουλερικών *****, περατώνεται το στάδιο ελέγχου και αξιολόγησης του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή, Νικόλαο Σαββίδα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής καταβλήθηκε και δεσμεύτηκε το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό *****), ποσού 650,00€. Καίτοι στο άρθρο 3 της διακήρυξης ορίζεται ότι η «ενδεικτική προϋπολογισθείσα αξία, ανέρχεται περίπου στις εκατόν τριάντα μία χιλιάδες ευρώ (131.000,00 €), χωρίς ΦΠΑ», εντούτοις στο Παράρτημα «Α» της διακήρυξης με τίτλο «Γενικοί Όροι Συμμετοχής», στην παράγραφο 3 του άρθρου 10 με τίτλο «Εγγύηση Συμμετοχής», ορίζεται ότι «α. Κάθε προσφορά (φάκελος «Δικαιολογητικών Συμμετοχής») συνοδεύεται υποχρεωτικά από εγγύηση συμμετοχής υπέρ του συμμετέχοντος για ποσό που θα καλύπτει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Για τον υπόψη διαγωνισμό, το ποσό της εγγύησης ... ανέρχεται δε στις δύο χιλιάδες εξακόσια ευρώ (2.600,00 €)». Επιπλέον, στην προκήρυξη της σύμβασης που αναρτήθηκε στα έγγραφα της σύμβασης, μαζί με τα λοιπά έγγραφα που συνοδεύουν τη διακήρυξη, μεταξύ άλλων πληροφοριών για τον διαγωνισμό αναφέρεται «Συνολικός Προϋπολογισμός 130.000,00€ χωρίς ΦΠΑ ...». Κατά συνέπεια, εύλογα η προσφεύγουσα θεώρησε ότι η προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης, στη σύναψη της οποίας κατατείνει ο διαγωνισμός ανέρχεται στις 130.000,00€, το ποσό δε του παραβόλου που κατέβαλε αναλογεί στο προβλεπόμενο ποσοστό (0,5%) επί της αξίας αυτής.

2. Επειδή, η κρινόμενη προσφυγή ανατέθηκε στο 2^ο Κλιμάκιο της ΑΕΠΠ με το από 03-09-2020 ηλεκτρονικό μήνυμα του Προέδρου της Αρχής.

3. Επειδή, η ***** (στο εξής καλούμενη **** ή «αναθέτουσα αρχή»), με τη με αριθμό 02/2020 διακήρυξη προκήρυξε ανοιχτό, δημόσιο, ηλεκτρονικό διαγωνισμό, για την ανάδειξη αναδόχου της προμήθειας νωπών και κατεψυγμένων κρεάτων και πουλερικών, *****, συνολικού ενδεικτικού προϋπολογισμού, κατά μεν τη διακήρυξη, περίπου 131.000,00€, κατά δε την προκήρυξη του διαγωνισμού 130.000,00€, πλέον ΦΠΑ, διάρκειας ενός (1) έτους και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής, όπως αυτή διαμορφώνεται μετά την αφαίρεση του ποσοστού έκπτωσης στα εκατό (%) που θα δοθεί και υπολογίζεται στην νόμιμα διαμορφούμενη κάθε φορά, αποφορολογημένη,

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

μέση τιμή λιανικής πώλησης κατ' είδος του προς προμήθεια προϊόντος, του δελτίου πιστοποίησης τιμών που εκδίδεται από το ***** και αντιστοιχεί στην ποιότητα του και σε κάθε άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμά του (εφεξής «διαγωνισμός»). Η σύμβαση περιλαμβάνει διάφορες κατηγορίες (κατά κωδικό CPV) εφοδίων, οι συμμετέχοντες, όμως, υποχρεούνται να καταθέσουν προσφορά και στις δύο υποκατηγορίες κάθε εφοδίου (νωπό, κατεψυγμένο), ενώ προσφορά σε μεμονωμένη κατηγορία δε λαμβάνεται υπόψη και απορρίπτεται. Η διακήρυξη του διαγωνισμού αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 01-04-2020, με Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) *****. Ο διαγωνισμός διεξάγεται μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ, υπό τον συστημικό αριθμό *****. Η προθεσμία υποβολής προσφορών ορίστηκε ότι λήγει στις 04-05-2020. Στον διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορά τρεις (3) οικονομικοί φορείς και συγκεκριμένα, η εταιρεία «*****», η προσφεύγουσα εταιρεία «*****» και η παρεμβαίνουσα «*****». Μετά την αποσφράγιση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών των διαγωνιζομένων, η επιτροπή αξιολόγησης του διαγωνισμού, στην από 08-05-2020 εισηγητική της έκθεση και το συνημμένο σε αυτήν πρακτικό, διέλαβε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «...Κατά την αξιολόγηση, προέκυψαν τα εξής κατά οικονομικό φορέα. α. «*****»: (1) Κατέθεσε τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά (ΤΕΥΔ και Εγγυητική Επιστολή) και παραστατικό εκπροσώπησης. (2) Κατέθεσε τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο συνημμένο πρακτικό και τα οποία δε λήφθηκαν υπόψη. (3) Δεν κατατέθηκε βεβαίωση πιστωτικού ιδρύματος περί πιστοληπτικής ικανότητας. (4) Ο Προμηθευτής ενώ δεσμεύεται για την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών, στο υποβληθέν ΤΥΕΔ έρχεται σε σύγκρουση με την δέσμευσή του, αυτή του Παραρτήματος «Γ», παράγραφος 2(γ), όπου «Η παρασκευή μπιπτωτού (κιμά) από τεμάχιο νωπού κρέατος μόσχου ή χοίρου, πραγματοποιείται στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή...», αναφέροντας «...στηρίζεται στην τεχνική ικανότητα της κοπής μπιπτωτού, αν και εφόσον ζητηθεί ως είδος κοπής από την Αναθέτουσα αρχή, στην εταιρεία ***** βάση

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

σχετικού ιδιωτικού συμφωνητικού.» (5) Δεν κατατέθηκε ΤΕΥΔ για τον οικονομικό φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, σύμφωνα με το Άρθρο 79 του Ν 4412/2016 και τις Οδηγίες 13 και 25 της ΕΑΑΔΗΣΥ. β. «*****»: (1) Κατέθεσε τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά (ΤΕΥΔ και Εγγυητική Επιστολή) και παραστατικό εκπροσώπησης. (2) Κατέθεσε τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο συνημμένο πρακτικό και τα οποία δε λήφθηκαν υπόψη, γ. «*****»: (1) Κατέθεσε τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά (ΤΕΥΔ και Εγγυητική Επιστολή) και παραστατικό εκπροσώπησης. (2) Κατέθεσε τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο συνημμένο πρακτικό και τα οποία δε λήφθηκαν υπόψη. (3) Δεν κατατέθηκε βεβαίωση πιστωτικού ιδρύματος περί πιστοληπτικής ικανότητας ...». Υπό τις ανωτέρω διαπιστώσεις, η επιτροπή έκρινε αποδεκτές τις προσφορές των συμμετεχόντων «*****», χωρίς καμία παρατήρηση και «*****», με την παρατήρηση, ότι το σχετικό με το 4γ(3), θα ζητηθεί σε επόμενο στάδιο και μη αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας «*****» και εισηγήθηκε αναλόγως. Ακολούθως, ο ***** του ενέκρινε την πιο πάνω εισηγήση και το συνημμένο σε αυτό πρακτικό της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού και αποφάσισε την αποδοχή των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας ως παραδεκτών «τα δικαιολογητικά των οποίων μετά από διερεύνηση από την επιτροπή, βρέθηκαν να είναι πλήρη και σύννομα με την κείμενη νομοθεσία» και την απόρριψη του αντίστοιχου φακέλου της εταιρείας «*****», ως μη παραδεκτού «τα δικαιολογητικά ... [της οποίας] μετά από διερεύνηση από την επιτροπή, βρέθηκαν να μην είναι πλήρη και σύννομα με την κείμενη νομοθεσία». Κατά της πράξης αυτής της αναθέτουσας αρχής ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ από την εταιρεία «*****», με την οποία αξιωνόταν η ακύρωσή της, μεταξύ άλλων και διότι η διαδικασία έπασχε, αφού δεν είχε δοθεί πρόσβαση στην προσφεύγουσα, ούτε είχε λάβει πλήρη γνώση των στοιχείων και εγγράφων των προσφορών των λοιπών διαγωνιζομένων. Με τη με αριθμό 899/2020 Απόφαση της, η ΑΕΠΠ ακύρωσε την ως άνω με αριθμό ***** και ανέπεμψε την υπόθεση στην

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

αναθέτουσα αρχή προκειμένου αυτή, μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου, να επαναλάβει τη διαδικασία από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα της μη παροχής πρόσβασης ηλεκτρονικά στους φακέλους των συμμετεχόντων μέσω ΕΣΗΔΗΣ, η δε ***** , σε συμμόρφωση με την ως άνω Απόφαση της ΑΕΠΠ, αφού αναγνωρίζεται ότι η ως άνω προηγούμενη απόφαση καθίσταται άκυρη και βεβαιώνεται ότι έχουν αποκατασταθεί οι ορθές ρυθμίσεις του Διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (παροχής πρόσβασης ηλεκτρονικά στους φακέλους των συμμετεχόντων), αποφασίζεται η εξέταση του 1ου σταδίου διενέργειας του υπόψη διαγωνισμού εκ νέου. Με τη με αριθμό***** , τέλος, (στο εξής καλούμενη στην παρούσα «προσβαλλόμενη απόφαση» ή «προσβαλλόμενη πράξη»), ο****, λαμβάνοντας υπόψη την από 08-05-2020 εισηγητική έκθεση και το συνημμένο σε αυτήν πρακτικό της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού αποφάσισε εκ νέου την περάτωση του σταδίου ελέγχου και αξιολόγησης του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών του διαγωνισμού, κρίνοντας και πάλι ότι οι οικείοι φάκελοι της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας είναι αποδεκτοί, ενώ ο σχετικός φάκελος της εταιρείας «*****» δεν είναι αποδεκτός, κατά τα λεπτομερώς αναφερόμενα στην ως άνω εισηγητική έκθεση και το συνημμένο σε αυτήν πρακτικό της επιτροπής, που επισυνάπτονται στην εν λόγω απόφασή του. Κατά της τελευταίας απόφασης αυτής του ***** στρέφεται η προσφεύγουσα, κατά το μέρος που, εκτός της δικής της, γίνεται δεκτή και η προσφορά της παρεμβαίνουσας εταιρείας, για τους λόγους και με τα ειδικά αιτήματα που αναπτύσσονται στην κρινόμενη προσφυγή.

4. Επειδή, ο διαγωνισμός έχει κριθεί (βλ. ΑΕΠΠ 899/2020, σκ. 3), ενόψει της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής και της δραστηριότητας που ασκεί, του αντικειμένου του, του ύψους της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του, και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας (ανάρτηση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ) ότι δεν εμπίπτει μεν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται όμως στις διατάξεις του ν. 4412/2016 και δη του Βιβλίου Ι αυτού. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

άρθρο 345 παρ. 1 και την παρ. 7 του άρθρου 379 αυτού, όπως ισχύουν, η δε Α.Ε.Π.Π. ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Επειδή, η προσφυγή ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του π.δ. 39/2017, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, είναι δε και εμπρόθεσμη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ' του π.δ. 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4412/2016, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν κοινοποιήθηκε μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στην προσφεύγουσα, όπως όμως η ίδια η προσφεύγουσα συνομολογεί και δεν αμφισβητείται, πλήρη γνώση της έλαβε με την ανάρτησή της στις 21-08-2020 στην κεντρική σελίδα του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, όπου αναρτώνται τα έγγραφα της σύμβασης, η δε προσφυγή ασκήθηκε στις 31-08-2020, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας για την άσκησή της.

6. Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλου του διαγωνισμού προκύπτει ότι η προσφεύγουσα συμμετείχε στον διαγωνισμό και υπέβαλε προσφορά, η οποία, κατά το στάδιο δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών έγινε δεκτή, όπως και της παρεμβαίνουσας. Η προσφεύγουσα, συνεπώς διατηρεί την προσδοκία να της ανατεθεί η επίμαχη σύμβαση. Αν, μάλιστα, έπρεπε να απορριφθεί η προσφορά της παρεμβαίνουσας, κατά τα ιστορούμενα στην προσφυγή, η πιο πάνω προσδοκία της προσφεύγουσας θα ήταν αυξημένη, αφού, μετά την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας εταιρείας, «*****», η προσφεύγουσα θα ήταν η μόνη που θα συνέχισε στον διαγωνισμό. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα με έννομο συμφέρον, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, βάλλει κατά της προσβαλλόμενης πράξης της αναθέτουσας αρχής, με την οποία περατώνονται τα αποτελέσματα του σταδίου αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

προσφορών του διαγωνισμού, κατά το μέρος που γίνεται δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας εταιρείας.

7. Επειδή συνακόλουθα, ως τύποις παραδεκτή, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

8. Επειδή, εξάλλου, υπέρ της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης και επί σκοπώ απόρριψης της κρινόμενης προσφυγής, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και 7 του π.δ. 39/2017 παρεμβαίνει η εταιρεία «*****» (), με την αναρτηθείσα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 10-09-2020 και κοινοποιηθείσα και στην ΑΕΠΠ από ίδιας ημερομηνίας παρέμβασή της.

9. Επειδή, περαιτέρω, στις 09-09-2020 η αναθέτουσα αρχή ανήρτησε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ τις από 08-09-2020 έγγραφες απόψεις της επί της προσφυγής, στις οποίες και για τους λόγους που σε αυτές αναπτύσσονται ζητείται η απόρριψή της.

10. Επειδή, τέλος, η προσφεύγουσα στις 15-09-2020 παραδεκτώς ανήρτησε στην επικοινωνία του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού και κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ το από ίδιας ημερομηνίας υπόμνημά της, σύμφωνα με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παρ. του άρ. 365 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής και της παρέμβασης (βλ. Δ.Εφ. Κομ. 29/2019, πρβλ. ΣτΕ 780/2019).

11. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα με τον φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς της δεν υπέβαλε έγγραφο τεχνικής προσφοράς, με το οποίο να αποδεικνύεται πώς καλύπτονται όλες οι απαιτήσεις και προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την ***** στο παράρτημα

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

«Γ» της διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται, κατά παράβαση του άρθρου 15 των Γενικών Όρων της διακήρυξης, μη ακούσης, προς πλήρωση των ως άνω όρων της διακήρυξης, της Υπεύθυνης Δήλωσης που προσκόμισε, με την οποία η παρεμβαίνουσα δηλώνει ότι έλαβε γνώση του συνόλου της διακήρυξης και των τεχνικών προδιαγραφών, τους οποίους αποδέχεται, κατά συνέπεια, η προσφορά της έπρεπε να απορριφθεί. Η αναθέτουσα αρχή, αντιθέτως, προβάλλει ότι ακούσε η δήλωση που περιέχεται στην τεχνική προσφορά του συστήματος ότι η παρεμβαίνουσα έλαβε γνώση και αποδέχτηκε την Τεχνική Προδιαγραφή (όπως ορίζεται στην Διακήρυξη) και δεσμεύεται ότι θα συμμορφώνεται με όλους τους όρους της που αφορούν στο υπό προμήθεια είδος και ότι καμία απαίτηση και προδιαγραφή δε χρήζει και δεν δύναται να περιγραφεί ότι πληρείται εν προκειμένω, με τρόπο επιπλέον της συμπλήρωσης και υποβολής της Τεχνικής Προσφοράς του συστήματος, κανένα δε έγγραφο και δικαιολογητικό δεν υφίσταται ή προβλέπεται βάσει τυχόν του οποίου θα αξιολογείτο η καταλληλότητα του προσφέροντος. Παρόμοιους ισχυρισμούς με την αναθέτουσα αρχή, εξάλλου, προβάλλει και η παρεμβαίνουσα.

12. Επειδή, σε σχέση με το περιεχόμενο και την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, η διακήρυξη που συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο τους διαγωνιζόμενους όσο και την αναθέτουσα αρχή, προβλέπει τα εξής: Στο Παράρτημα Α (Γενικοί όροι Συμμετοχής), στο άρθρο 14 των Γενικών Όρων, με τίτλο «Χρόνος και Τρόπος Υποβολής Προσφορών *([Ηλεκτρονική Διαδικασία]*)», ότι: «1. Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα «Γ» της Διακήρυξης για την προκηρυχθείσα προμήθεια ανά είδος. ... 5. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν φάκελο προσφοράς (ηλεκτρονικός) που περιέχει τους εξής υποφακέλους: α. Ένα (1) υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά», στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων. ... 8. Οι

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

οικονομικοί φορείς συντάσσουν την τεχνική και οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος. Στην συνέχεια το σύστημα παράγει τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σε μορφή pdf) τα οποία υπογράφονται ηλεκτρονικά και υποβάλλονται από τον προσφέροντα. *Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ηλεκτρονικού αρχείου pdf (το οποίο θα υπογραφεί ηλεκτρονικά) πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf.* Εφόσον οι τεχνικές προδιαγραφές δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο προσφέρων επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία. ...», στο άρθρο 15, με τίτλο «Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών και Αιτήσεις Συμμετοχής», μεταξύ άλλων, ότι «1. Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» α. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: (1) Το τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 11 του παρόντος και το Παράρτημα «Δ» της Διακήρυξης. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΤΕΥΔ το οποίο έχει αναρτηθεί, και σε επεξεργάσιμη μορφή αρχείου doc, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα «Δ»). (2) Εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 11 της παρούσας διακήρυξης. (3) Τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς (Τεχνική Προσφορά), ως ακολούθως: (α) Δήλωση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό για το χρόνο ισχύος της προσφοράς του, η ελάχιστη ισχύς της οποίας καθορίζεται στο άρθρο 17 του παρόντος. (β) Δήλωση αποδοχής Όρων Διακήρυξης και Συμμόρφωσης με τα υγιεινολογικά κριτήρια των κοινοτικών Κανονισμών (ΕΚ) 178/2002, (ΕΚ) 853/2004, (ΕΚ) 854/2004) και (ΕΚ) 2073/2005,1234/2007 καθώς επίσης και της Εθνικής νομοθεσίας με την οποία εισήλθαν στην ελληνική έννομη τάξη,

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και των γενικών και ειδικών χαρακτηριστικών που περιγράφονται στο παράρτημα «Γ» της παρούσας Διακήρυξης. (γ) Η διεύθυνση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης από όπου θα γίνεται η διακίνηση των προϊόντων, οι οποίες θα υπόκεινται σε υγειονομικό έλεγχο οποτεδήποτε κρίνεται σκόπιμο. (δ) Αποδέχεται τον έλεγχο και επιθεώρηση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης που παράγει - διακινεί το είδος που εμπορεύονται. ... γ. Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την ***** του Παραρτήματος «Γ» της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. ...» και στο άρθρο 20, με τίτλο «Απόρριψη Προσφορών», μεταξύ άλλων, ότι «1. Απόρριψη προσφοράς γίνεται με εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού. 2. Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά η οποία: α. Αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως και 97, 100 και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαραίπτων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. Δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στα άρθρα 14 (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 15 (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς και φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), ... γ. Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με το άρθρο 102. ... θ. Η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης. ...». Στο Παράρτημα «Γ», εξάλλου, της διακήρυξης, με τίτλο «Τεχνικές Προδιαγραφές ΝΩΠΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΩΝ ΚΡΕΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ», μεταξύ άλλων,

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

προβλέπονται τα εξής: «...προσφερόμενα τεμάχια κρέατος/πουλερικών πρέπει να προέρχονται από ζώα υγιή και από σφάγια καλής διάπλασης, να είναι είτε εγχώριας παραγωγής είτε να προέρχονται από χώρες της ΕΕ ... Τα ζώα από τα οποία προέρχεται το κρέας, πρέπει να έχουν σφαγεί πριν 3-6 το πολύ ημέρες για βόειο ή χοιρινό κρέας, ενώ τα πουλερικά πριν 3 το πολύ ημέρες, σε σφαγείο που λειτουργεί νόμιμα και φέρει απαραίτητα εγκεκριμένο από την ΕΕ, κωδικό αριθμό λειτουργίας. ... Στις περιπτώσεις εκείνες που προβλέπεται η παράδοση νωπού κρέατος - πουλερικών από τον προμηθευτή στην έδρα των Μονάδων, επιβάλλεται η μεταφορά του, ανεξαρτήτου εποχής και απόστασης, με όχημα αυτοδυνάμου ψύξεως. ... ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΝΩΠΩΝ ΚΡΕΑΤΩΝ α. Κρέας Μόσχου ... Χαρακτηριστικά Κρέατος ... Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας, αποδεκτές κατηγορίες σφαγίου βοοειδών αποτελούν αυτές μέχρι της ηλικίας των 2 ετών (μόσχος), οι S, E, U σε ότι αφορά στη διάπλαση του σφαγίου και οι 1, 2, 3 σε ότι αφορά στην ανάπτυξη του λιπώδους ιστού. ... Χοιρινό Κρέας ... Ποιότητα Κρέατος ... (α) Η κατάταξη των σφαγίων χοίρων σε εμπορικές κλάσεις ανταποκρίνεται στον Κανονισμό της ΕΟΚ και ΕΚ, Κανονισμό ΚΑΝ (ΕΚ) 1234/2007 και 1249/2008, όπως έχουν συμπληρωθεί, τροποποιηθεί και ισχύουν σύμφωνα με την εκατοστιαία περιεκτικότητά τους σε άπαχο κρέας όπως παρακάτω ... Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας αποδεκτές κατηγορίες σφαγίου χοίρου αποτελούν οι E, U, R σε ότι αφορά στη διάπλαση του σφαγίου. ... (γ) Τα προϊόντα διακινούνται με κατάλληλα οχήματα αυτοδύναμου ψύξης ανεξαρτήτως εποχής έτους, σε θερμοκρασία όχι ανώτερη των +3° C. Συντηρούνται σε ψυκτικούς χώρους με μέριμνα του προμηθευτού στην ίδια θερμοκρασία. (δ) Συσκευασία του προϊόντος ομαδική σε ειδικούς περιέκτες (λεκανίδια) που φέρουν επένδυση από πολυαιθυλένιο - πολυαμίδιο ή πολυπροπυλένιο. Η συσκευασία θα πρέπει να διασφαλίζει το προϊόν από μολύνσεις - ρυπάνσεις εξωγενούς προέλευσης και από αφυδάτωση. (ε) Επί της συσκευασίας θα αναγράφεται με ευκρίνεια το είδος κρέατος, η επωνυμία του εργοστασίου παραγωγής, ο κωδικός ΕΕ ή ο αριθμός αδείας λειτουργίας σφαγιοτεχνικής εγκατάστασης καθώς και του εργαστηρίου τεμαχισμού -

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

κοπής του κρέατος καθώς και ότι επιπλέον προβλέπεται από τον (ΕΚ) 1169/2011. ... Σφάγια – Κοτόπουλων ... Τα σφάγια πουλερικών να προέρχονται από εγκεκριμένο σφαγείο, το οποίο υπόκειται σε έλεγχο από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 8 της οδηγίας 71/118/ΕΕ 2004/41 και το οποίο έχει αριθμό έγκρισης στον κατάλογο εγκεκριμένων καταστάσεων της Υπηρεσίας Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας. ...».

13. Επειδή, από τους προπαρατεθέντες όρους της διακήρυξης συνάγεται ότι η τεχνική προσφορά συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, οφείλει να συμμορφώνεται τις τεχνικές προδιαγραφές κάθε προσφερόμενου είδους όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Γ της διακήρυξης, διαφορετικά, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 20 των Γενικών Όρων της διακήρυξης, η προσφορά του θα πρέπει να απορριφθεί. Και τούτο, διότι στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτους όρους της διακήρυξης, ως τέτοιων δε θεωρουμένων των τεχνικών προδιαγραφών, προβλέπεται ο αποκλεισμός του προσφέροντος (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 1740/2004, 93,316,563/2006). Η ίδια συνέπεια, εξάλλου, συνάγεται ότι προβλέπεται για το συμμετέχοντα αν από τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα της τεχνικής του προσφοράς δεν αποδεικνύεται ότι συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις και προδιαγραφές ή αν δεν προσκομίσει τα απαραίτητα τεκμηριωτικά έγγραφα. Τούτο δε, διότι, όταν η προσκόμιση εγγράφων και δικαιολογητικών έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, τότε ο διαγωνιζόμενος πρέπει να αποκλειστεί, προς διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων (ΣτΕ 194/2011), άλλως καθίσταται μη νόμιμη η σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000). Και ναι μεν, στο άρθρο 15 1.α (3) των Γενικών όρων της διακήρυξης ορίζεται ότι η τεχνική προσφορά απαιτείται να περιέχει τα εξής τεχνικά στοιχεία: α) δήλωση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό για το χρόνο ισχύος της προσφοράς του, η ελάχιστη ισχύς της οποίας καθορίζεται στο άρθρο 17 των γενικών όρων της διακήρυξης, β) δήλωση αποδοχής Όρων Διακήρυξης και Συμμόρφωσης με τα υγιεινολογικά κριτήρια των κοινοτικών Κανονισμών (ΕΚ) 178/2002, (ΕΚ) 853/2004, (ΕΚ) 854/2004) και (ΕΚ)

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

2073/2005,1234/2007 καθώς επίσης και της Εθνικής νομοθεσίας με την οποία εισήλθαν στην ελληνική έννομη τάξη, του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και των γενικών και ειδικών χαρακτηριστικών που περιγράφονται στο παράρτημα «Γ» της παρούσας Διακήρυξης, γ) η διεύθυνση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης από όπου θα γίνεται η διακίνηση των προϊόντων, οι οποίες θα υπόκεινται σε υγειονομικό έλεγχο οποτεδήποτε κρίνεται σκόπιμο και δ) δήλωση περί αποδοχής ελέγχου και επιθεώρησης των εγκαταστάσεων της επιχείρησης που παράγει - διακινεί το είδος που εμπορεύονται, από τις διατυπώσεις του άρθρου 15.1(γ) των Γενικών Όρων της διακήρυξης όμως, συνάγεται ότι στην τεχνική προσφορά, επιπλέον, απαιτείται να περιγράφεται πώς οι απαιτήσεις και οι προδιαγραφές των προσφερομένων ειδών πληρούνται. Και μπορεί να μην προβλέπεται να υποβάλλεται συγκεκριμένο έγγραφο, όπως λόγου χάρη έντυπο τεχνικής προσφοράς, αν όμως δεν υποβληθεί κανένα έγγραφο από το οποίο να προκύπτει η πλήρωση των απαιτήσεων και προδιαγραφών, ο συμμετέχων δεν θα έχει αποδείξει ότι συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις και προδιαγραφές. Δεν θα μπορούσε, συνεπώς να απορριφθεί προσφορά διαγωνιζόμενου, με την αιτιολογία ότι δεν υπέβαλε έντυπο τεχνικής προσφοράς των υπ' αυτού προσφερόμενων ειδών, η παντάπασι έλλειψη, όμως, υποβολής οιοδήποτε εγγράφου με τα χαρακτηριστικά των υπ' αυτού προσφερόμενων ειδών και διατιθέμενων μέσων και εγκαταστάσεων για την παροχή της δημοπρατούμενης προμήθειας, ώστε να προκύπτει η συμμόρφωσή της με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές, άγει υποχρεωτικά σε απόρριψη της ελλιπούς προσφοράς. Ο ισχυρισμός, εξάλλου, της παρεμβαίνουσας ότι δεν υποχρεούτο να υποβάλει έτερο έγγραφο τεχνικής προσφοράς, επιπλέον των δηλώσεων που απαιτούσε η παράγραφος 1.α (3) του άρθρου 15 των Γενικών όρων της διακήρυξης, με την αιτιολογία ότι στη διακήρυξη δεν είχε περιληφθεί υπόδειγμα εγγράφου τεχνικής προσφοράς, ερείδεται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης. Και τούτο, διότι η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει υποδείγματα για όλα τα υποβαλλόμενα έγγραφα της προσφοράς, αλλά μόνον για ορισμένα από αυτά, όπως λόγου χάρη το ΤΕΥΔ, την εγγυητική επιστολή συμμετοχής και την οικονομική

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

προσφορά, το περιεχόμενο των οποίων όφειλαν οι συμμετέχοντες να καλύπτουν επί ποινή αποκλεισμού. Για τα υπόλοιπα, όμως, οι συμμετέχοντες όφειλαν να προσκομίσουν τα ζητούμενα έγγραφα, με τα ζητούμενα στοιχεία, χωρίς απαραίτητως να έχουν συγκεκριμένη μορφή και επί ποινή αποκλεισμού ελάχιστο περιεχόμενο, ως εάν είχε επισυναφθεί στη διακήρυξη υπόδειγμά τους. Ούτε, άλλωστε, για τις δηλώσεις της παραγράφου 1.α (3) του άρθρου 15 των Γενικών όρων της διακήρυξης είχε επισυναφθεί υπόδειγμα, η παρεμβαίνουσα όμως δεν αμφισβητεί ότι η προσκόμισή τους με τα στοιχεία που στους επίμαχους όρους της διακήρυξης αναφέρονται ήταν επί ποινή απόρριψης. Κατά συνέπεια, η παρεμβαίνουσα, ενόψει των διατυπώσεων του άρθρου 15.1(γ) των Γενικών Όρων της διακήρυξης, το οποίο ούτε αμφισβήτησε ως ασαφές, ούτε και ζήτησε να διευκρινιστεί, μπορούσε, αλλά και απαιτείτο, να προσκομίσει οιοδήποτε έγγραφο, όπως λ.χ. προσπέκτους, άδειες, πιστοποιητικά, τεχνική περιγραφή ή άλλο, με τα χαρακτηριστικά των υπ' αυτής προσφερόμενων ειδών και διατιθέμενων μέσων και εγκαταστάσεων για την παροχή της δημοπρατούμενης προμήθειας, ώστε να προκύπτει η συμμόρφωσή της με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές.

14. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η παρεμβαίνουσα στον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικής προσφοράς της, εκτός του ΤΕΥΔ, της εγγυητικής της επιστολής συμμετοχής και της τεχνικής προσφοράς του συστήματος, υπέβαλε μόνον την από 28-04-2020 Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της με τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 15 1.α (3) των Γενικών όρων της διακήρυξης και την από 30-04-2020 Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας με την επωνυμία*****, στην οποία δηλώνεται ότι «1. Η εταιρία μας έχει αποδεχθεί έναντι του προσφέροντα (*****) την εκτέλεση της προμήθειας πουλερικών σε περίπτωση κατακύρωσης των εν λόγω ειδών σε αυτόν. 2. Διαθέτουμε τις απαιτούμενες άδειες λειτουργίας της επιχείρησης υγειονομικού, τεχνικού ενδιαφέροντος και διάθεσης λυμάτων καθώς και όλες αυτές που χρειάζονται για τον χειρισμό τροφίμων ζωικής προέλευσης. 3. Διαθέτουμε άδειες καταλληλότητας από αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία της οικείας Νομαρχίας για τα οχήματα

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

μεταφοράς των ειδών και τα οχήματα που προορίζονται για τη μεταφορά των ειδών που προορίζονται για την υπηρεσία σας είναι το KNX 4769. 4. Είμαστε συμμορφωμένοι με τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας τροφίμων σύμφωνα με τα υγειονομικά κριτήρια των κοινοτικών Κανονισμών (ΕΚ) 178/2002,(ΕΚ) 853/2004,(ΕΚ) 854/2004 και (ΕΚ) 2073/2005. 5. Έχουμε εγκαταστήσει και εφαρμόζουμε σύστημα ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP), κατά τα πρότυπα BRC GLOBAL STANDARD for FOOD SAFETY ISSUE 7, BS EN ISO 9001:2015 και BS EN ISO 22000:2005, στην έκταση που απαιτείται, ανάλογα με τη δυναμικότητα της επιχείρησης.». Από τα ως άνω υποβληθέντα έγγραφα και στοιχεία, όμως, δεν προκύπτουν τα χαρακτηριστικά των υπό της παρεμβαίνουσας προσφερόμενων ειδών και όλων των διατιθέμενων μέσων και εγκαταστάσεων για την παροχή της δημοπρατούμενης προμήθειας, σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές του παραρτήματος Γ της διακήρυξης, οι δηλώσεις δε περί συμμόρφωσής της με τους όρους και τις προδιαγραφές και σχετικά με τις εγκαταστάσεις όπου παράγονται – διακινούνται τα υπό προμήθεια είδη δεν αρκούσαν. Και τούτο, διότι, από τις δηλώσεις αυτές δεν περιγράφεται πώς τεκμηριώνονται όλες οι απαιτήσεις και προδιαγραφές, όπως λόγου χάρη ότι τα προσφερόμενα τεμάχια κρέατος/πουλερικών θα είναι εγχώριας παραγωγής ή θα προέρχονται από χώρες της ΕΕ, ότι τα ζώα από τα οποία προέρχεται το κρέας, θα έχουν σφαγεί πριν 3-6 το πολύ ημέρες για το βόειο ή το χοιρινό κρέας και πριν 3 το πολύ ημέρες τα πουλερικά, ότι το σφαγείο όπου θα σφάζονται τα ζώα λειτουργεί νόμιμα και φέρει απαραίτητα εγκεκριμένο από την ΕΕ, κωδικό αριθμό λειτουργίας, ότι διαθέτει κατάλληλο όχημα μεταφοράς νωπού κρέατος - πουλερικών αυτοδυνάμου ψύξεως, σε ποια κατηγορία σφαγίου βοοειδών θα ανήκουν τα προσφερόμενα τεμάχια κρέατος ως προς την ηλικία και την ανάπτυξη λιπώδους ιστού, σε ποια εμπορική κατηγορία κατατάσσονται τα σφάγια που προσφέρει, αν διαθέτει ψυκτικούς χώρους στους οποίους θα συντηρούνται τα προσφερόμενα τεμάχια κρέατος και άλλα (βλ. 12^η σκέψη της

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

παρούσας). Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, δοθέντος ότι, ενόψει των όσων γίνονται δεκτά στη 13^η σκέψη της παρούσας, η εξακρίβωση πλήρωσης των απαιτήσεων και προδιαγραφών λαμβάνει χώρα κατά το στάδιο ελέγχου των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών των διαγωνιζομένων (ΑΕΠΠ 898/2020, σκ. 12), συνακόλουθα, μη νόμιμα έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας, παρόλο που δεν προσκόμισε με την τεχνική της προσφορά κανένα έγγραφο στο οποίο να περιγράφεται πώς πληρούνται οι απαιτήσεις και οι τεχνικές προδιαγραφές του παραρτήματος Γ της διακήρυξης. Τούτων, έπεται ότι ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

15. Επειδή, εξάλλου, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι στο ΤΕΥΔ της, η παρεμβαίνουσα περιλαμβάνει αόριστες πληροφορίες, για παράδειγμα δεν αναφέρει τα μηχανήματα, τον τεχνικό εξοπλισμό, και τα μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης και απαντάει μόνο με ένα ΝΑΙ, κατά συνέπεια, η προσφορά της θα έπρεπε να απορριφθεί, αφού δεν προαποδεικνύει ότι συμμορφώνεται με τους επί ποινή αποκλεισμού τεθέντες και अपαράβατους όρους της διακήρυξης. Η αναθέτουσα αρχή, αντιθέτως διατείνεται ότι τα στην προσφυγή αναφερόμενα ως ελλιπή στοιχεία δεν ζητούνται αναλυτικά σε κανένα σημείο της διακήρυξης, ότι αποτελούν σημείο ελέγχου μεταγενέστερου σταδίου της διαγωνιστικής διαδικασίας και ότι σε κάθε περίπτωση υπάρχει πάντοτε η δυνατότητα σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι προσφέροντες και υποψήφιοι να υποβάλλουν διευκρινήσεις ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Παρόμοιους ισχυρισμούς με αυτούς της αναθέτουσας αρχής, εξάλλου, προβάλλει και η παρεμβαίνουσα.

16. Επειδή, σχετικά με την καταλληλότητα και την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό και τα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας που απαιτείται να διαθέτουν, η διακήρυξη του διαγωνισμού προβλέπει τα εξής: Στο άρθρο 8 των Γενικών Όρων Συμμετοχής, με τίτλο «Κριτήρια Επιλογής», ότι «2. Όσον αφορά την

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της προμήθειας. 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, απαιτούνται τα εξής: ... β. Να δηλώσουν: (1) Το τεχνικό προσωπικό ή τεχνικούς φορείς ποιοτικού ελέγχου που διαθέτουν και θα χρησιμοποιήσουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης. (2) Τα πιστοποιητικά από ιδρύματα ελέγχου της ποιότητας που διαθέτουν, σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης. 5. Όσον αφορά σε πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να διαθέτουν / συμμορφώνονται (με) πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας που αφορούν στην ανάπτυξη και εφαρμογή HACCP από ιδιωτικό φορέα, που να είναι διαπιστευμένος από το ΕΣΥΔ ή από φορέα διαπίστευσης, μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση και μάλιστα, μέλος της αντίστοιχης Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A) αυτής, ή κατά το πρότυπο EN ISO 22000:2005, στην έκταση που απαιτείται, ή βεβαίωση εφαρμογής του αντίστοιχου οδηγού υγιεινής, ανάλογα με το είδος και τη δυναμικότητα της επιχείρησης», στο άρθρο 11, με τίτλο «Προκαταρκτική Απόδειξη κατά την Υποβολή Προσφορών», ότι: «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 6 και πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής του άρθρου 7, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 4 του Ν.4412/2016 Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (B/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το Παράρτημα «Δ» της παρούσας, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986» και στο άρθρο 12, με τίτλο «Αποδεικτικά Μέσα», μεταξύ άλλων, ότι: «1. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στα άρθρα 4, 7, 8 καθώς και στο άρθρο 10 περί εγγυήσεων, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς,

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016 ... 6. Για την απόδειξη της απαίτησης της παρ. 2 του άρθρου 8, καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, προσκομίζουν ... δ. Άδειες λειτουργίας στο όνομα του φυσικού ή νομικού προσώπου που συμμετέχει στο διαγωνισμό και για την ισχύουσα έδρα της επιχείρησης, καθώς και αριθμό έγκρισης εάν απαιτείται (φωτοαντίγραφα από επίσημη κρατική αρχή), όπως παρακάτω ... στ. Επικυρωμένα φωτοαντίγραφα αδειών του οχήματος ή των οχημάτων μεταφοράς των ειδών που προορίζονται για τη μεταφορά των προϊόντων, συνοδευόμενα από τη σχετική Βεβαίωση Καταλληλότητας, εκδοθέντα από την αρμόδια Υπηρεσία της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. ... 8. Για την απόδειξη της απαίτησης των παρ. 4 του άρθρου 8 που αφορούν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, απαιτούνται τα εξής : α. Το τεχνικό προσωπικό ή τεχνικούς φορείς ποιοτικού ελέγχου που διαθέτουν και θα χρησιμοποιήσουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης. β. Τα πιστοποιητικά από ιδρύματα ελέγχου της ποιότητας που διαθέτουν, σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης. 9. Για την απόδειξη της απαίτησης της παρ. 5 του άρθρου 8, που αφορούν σε Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να διαθέτουν / συμμορφώνονται (με) πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας που αφορούν στην ανάπτυξη και εφαρμογή HACCP από ιδιωτικό φορέα, που να είναι διαπιστευμένος από το ΕΣΥΔ ή από φορέα διαπίστευσης, μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση και μάλιστα, μέλος της αντίστοιχης Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M±Λ) αυτής, ή κατά το πρότυπο EN ISO 22000:2005, στην έκταση που απαιτείται, ή βεβαίωση εφαρμογής του αντίστοιχου οδηγού υγιεινής. ...». Εξάλλου, στο παράρτημα Δ της διακήρυξης με τίτλο «Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης», ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής: «ΤΕΥΔ συνιστά προκαταρκτική απόδειξη ως προς τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεσης

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

σύμβασης, αντικαθιστώντας την υποχρέωση υποβολής των αντίστοιχων πιστοποιητικών. ... Το ΤΕΥΔ σε επεξεργάσιμη μορφή είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της ΕΑΑΔΗΣΥ (www.eaadhsy.gr) και (www.hsppa.gr). Για τον παρόν[τα] διαγωνισμό, η συμπλήρωση του ΤΕΥΔ από τους οικονομικούς φορείς διενεργείται στο, ήδη προσαρμοσμένο εκ μέρους της ***** ΤΕΥΔ, το οποίο παρέχεται παρακάτω κατάλληλα διαμορφωμένο», στο αμέσως πιο κάτω δε περιλαμβανόμενο υπόδειγμα ΤΕΥΔ, στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής, στο τμήμα Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, έχουν περιληφθεί, μεταξύ άλλων, τα εξής πεδία προς συμπλήρωση: «2) **Ο οικονομικός φορέας μπορεί να** χρησιμοποιήσει το ακόλουθο τεχνικό προσωπικό ή τις ακόλουθες τεχνικές **υπηρεσίες, ιδίως τους υπεύθυνους για τον έλεγχο της ποιότητας: ...**», «3) Ο οικονομικός φορέας χρησιμοποιεί τον ακόλουθο τεχνικό εξοπλισμό και λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα για την διασφάλιση της ποιότητας και τα μέσα μελέτης και έρευνας **που διαθέτει είναι τα ακόλουθα:** (α) Η διεύθυνση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης από όπου θα γίνεται η διακίνηση των προϊόντων, οι οποίες θα υπόκεινται σε υγειονομικό έλεγχο οποτεδήποτε κρίνεται σκόπιμο ....», «9) Ο οικονομικός φορέας θα έχει στη διάθεσή του τα ακόλουθα **μηχανήματα, εγκαταστάσεις και τεχνικό εξοπλισμό** για την εκτέλεση της σύμβασης: ...» και «12) Για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών: Μπορεί ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει τα απαιτούμενα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από επίσημα ινστιτούτα ελέγχου ποιότητας ή υπηρεσίες αναγνωρισμένων ικανοτήτων, με τα οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα των προϊόντων, επαληθευόμενη με παραπομπές στις τεχνικές προδιαγραφές ή σε πρότυπα, και τα οποία ορίζονται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης που αναφέρονται στη διακήρυξη; Εάν όχι, εξηγήστε τους λόγους και αναφέρετε ποια άλλα αποδεικτικά μέσα μπορούν να προσκομιστούν: ...».

17. Επειδή, από τους παρατεθέντες στην προηγούμενη σκέψη όρους της διακήρυξης δεν συνάγεται με ρητή και σαφή διατύπωση οι συμμετέχοντες να διαθέτουν και να δηλώσουν πιστοποίηση σχετικά με την περιβαλλοντική διαχείριση, ο δε περί του αντιθέτου ισχυρισμός της

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

προσφεύγουσας είναι αβάσιμος. Αντιθέτως, από τους ίδιους όρους με σαφήνεια συνάγεται ότι για τη νόμιμη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό οι συμμετέχοντες όφειλαν, μεταξύ άλλων, να διαθέτουν εγκατάσταση νόμιμα αδειοδοτημένη για τις ανάγκες της σύμβασης, όχημα ή οχήματα μεταφοράς των ειδών που προορίζονται για τη μεταφορά των προϊόντων, συνοδευόμενα από τη σχετική βεβαίωση καταλληλότητας, τεχνικό προσωπικό ή τεχνικούς φορείς ποιοτικού ελέγχου και πιστοποιητικά από ιδρύματα ελέγχου της ποιότητας που διαθέτουν, σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης, στα οποία σε κάθε περίπτωση έπρεπε να περιλαμβάνεται πιστοποιητικό που να αφορά στην ανάπτυξη και εφαρμογή HACCP ή κατά το πρότυπο EN ISO 22000:2005, στην έκταση που απαιτείται, ή βεβαίωση εφαρμογής του αντίστοιχου οδηγού υγιεινής, ανάλογα με το είδος και τη δυναμικότητα της επιχείρησης. Και ναι μεν, κατά τους όρους του άρθρου 11 της διακήρυξης, με την προσφορά δεν απαιτείτο ούτε η υποβολή των αδειών των οχημάτων με τις άδειες καταλληλότητας, ούτε των καταστάσεων με το τεχνικό προσωπικό ή τους τεχνικούς φορείς ποιοτικού ελέγχου, ούτε η υποβολή πιστοποιητικών, μεταξύ των οποίων του πιστοποιητικού, σχετικά με την ανάπτυξη και την εφαρμογή HACCP, αφού απαιτείτο μόνον η υποβολή ΤΕΥΔ, ωστόσο, από τη φύση και τη λειτουργία του ΤΕΥΔ, ως μέσου προκαταρκτικής απόδειξης πλήρωσης των όρων συμμετοχής στον διαγωνισμό, συνάγεται ότι από το υποβαλλόμενο ΤΕΥΔ πρέπει να προκύπτει η συμμόρφωση του συμμετέχοντος με τους όρους περί καταλληλότητας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της διακήρυξης, διαφορετικά η προσφορά του θα πρέπει να απορριφθεί. Και τούτο, διότι ενόψει των ρητών διατυπώσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 12 των Γενικών Όρων Συμμετοχής της διακήρυξης, αλλά και των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, που διέπουν τους διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων, δεν είναι νόμιμη η συνέχιση συμμετοχής του διαγωνιζόμενου στα επόμενα στάδια του διαγωνισμού αν με το ΤΕΥΔ που ως μόνο δικαιολογητικό υποβάλλεται με την προσφορά δεν αποδεικνύει ήδη κατά το στάδιο αυτό (της υποβολής προσφοράς του, δηλαδή) ότι πληροί τους όρους νόμιμης συμμετοχής του

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

στον διαγωνισμό. Από τις διατυπώσεις, εξάλλου, των αναφερόμενων στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας πεδίων του Μέρους IV του υποδείγματος ΤΕΥΔ, το οποίο είχε επισυναφθεί ως παράρτημα Δ στη διακήρυξη, σε συνδυασμό με τα ομοίως αναφερόμενα στην ίδια ως άνω σκέψη της παρούσας τεθέντα κριτήρια επιλογής της διακήρυξης, προκύπτει ότι κάθε συμμετέχων όφειλε να δηλώσει όχι μόνο ότι διαθέτει εγκατάσταση νόμιμα αδειοδοτημένη, κατάλληλο όχημα μεταφοράς των προσφερόμενων ειδών, τεχνικό προσωπικό ή τεχνικούς φορείς ποιοτικού ελέγχου και πιστοποιητικά ποιότητας, σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε πιστοποιητικό HACCP ή ISO 22000:2005 ή βεβαίωση εφαρμογής οδηγού υγιεινής, αλλά και να δηλώσει την εγκατάστασή του, το ή τα οχήματά του, το τεχνικό προσωπικό που διαθέτει, με την ζητούμενες ιδιότητες, καθώς ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα ζητούμενα πιστοποιητικά ποιότητας. Διαφορετικά, η προσφορά του καθίσταται απορριπτέα. Και τούτο, διότι, αφού η υποβολή του ΤΕΥΔ συνιστά ουσιώδες τυπικό δικαιολογητικό για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, αν το δικαιολογητικό αυτό δεν υποβληθεί ή υποβληθεί μη νομότυπα, κατά πάγια νομολογία, ενόψει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας και της διαφάνειας, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 1319, 668, 422,133/2009). Ενόψει των ίδιων αρχών, άλλωστε, αλλά και προκειμένου να είναι ευχερής η εξέταση και αξιολόγηση των προσφορών, αλλά και η σύγκριση αυτών μεταξύ τους (πρβλ. ΕΑΣΤΕ 79/2009, 1285/2008, 1229/ 2007), μια προσφορά, της οποίας το ΤΕΥΔ δεν θα έχει συνταχθεί σύμφωνα με τους όρους της αναθέτουσας αρχής (ΕΑ ΣτΕ 816/2007, 26/2007), καθίσταται απορριπτέα, ακόμη και αν η διακήρυξη δεν το αναφέρει ρητά (ΕΑΣΤΕ 79/2009, ΕΑΣΤΕ 26/2007).

18. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, στο ΤΕΥΔ που η παρεμβαίνουσα υπέβαλε, στο Μέρος IV, στο Τμήμα Γ. «Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα», στο πεδίο «2) Ο οικονομικός φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει το ακόλουθο τεχνικό προσωπικό ή τις ακόλουθες τεχνικές υπηρεσίες, ιδίως τους υπεύθυνους για τον έλεγχο της ποιότητας:», απάντησε

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

«ΝΑΙ*****», στο πεδίο «3) Ο οικονομικός φορέας χρησιμοποιεί τον ακόλουθο τεχνικό εξοπλισμό και λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα για την διασφάλιση της ποιότητας και τα μέσα μελέτης και έρευνας που διαθέτει είναι τα ακόλουθα: (α) Η διεύθυνση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης από όπου θα γίνεται η διακίνηση των προϊόντων, οι οποίες θα υπόκεινται σε υγειονομικό έλεγχο οποτεδήποτε κρίνεται σκόπιμο.», απάντησε «ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΕΠΑΡΚΗ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ (ΨΥΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΚΑΤΑΨΥΞΗΣ, ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΩΝ) ΚΑΙ ΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΪΑΣ ΜΑΣ ΣΤΟΝ*****», στο πεδίο «9) Ο οικονομικός φορέας θα έχει στη διάθεσή του τα ακόλουθα μηχανήματα, εγκαταστάσεις και τεχνικό εξοπλισμό για την εκτέλεση της σύμβασης:», απάντησε «ΝΑΙ» και στο πεδίο «12) Για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών: Μπορεί ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει τα απαιτούμενα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από επίσημα ινστιτούτα ελέγχου ποιότητας ή υπηρεσίες αναγνωρισμένων ικανοτήτων, με τα οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα των προϊόντων, επαληθευόμενη με παραπομπές στις τεχνικές προδιαγραφές ή σε πρότυπα, και τα οποία ορίζονται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης που αναφέρονται στη διακήρυξη; Εάν όχι, εξηγήστε τους λόγους και αναφέρετε ποια άλλα αποδεικτικά μέσα μπορούν να προσκομιστούν:» απάντησε «ΝΑΙ». Από τις ως άνω απαντήσεις στα οικεία πεδία του ΤΕΥΔ της παρεμβαίνουσας δεν προκύπτει η συμμόρφωσή της με τους όρους περί καταλληλότητας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της διακήρυξης, τουλάχιστον σε σχέση με το κατάλληλο όχημα μεταφοράς των προϊόντων που πρέπει να διαθέτει για την εκτέλεση της σύμβασης. Μολονότι δηλώνει α) ένα άτομο ως τεχνικό προσωπικό, χωρίς πάντως να δηλώνει την ιδιότητά του και αν σχετίζεται ή όχι με τον ποιοτικό έλεγχο, β) ότι διαθέτει τα απαιτούμενα πιστοποιητικά ποιότητας, χωρίς πάντως να δηλώνει ότι σε αυτά περιλαμβάνεται οπωσδήποτε πιστοποιητικό HACCP ή ISO 22000:2005 ή βεβαίωση εφαρμογής οδηγού υγιεινής, γ) την εγκατάσταση από όπου θα γίνεται η διακίνηση των προϊόντων και τον τεχνικό εξοπλισμό και τα

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

μηχανήματα που ευρίσκονται σε αυτή, χωρίς πάντως να εξειδικεύει ούτε τον τεχνικό εξοπλισμό, ούτε τα μηχανήματα, δηλώσεις που θα μπορούσαν να συμπληρωθούν με βάση τις διατάξεις του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, εντούτοις στα μηχανήματα και τον τεχνικό εξοπλισμό για την εκτέλεση της σύμβασης δεν δηλώνει ότι διαθέτει κατάλληλο όχημα μεταφοράς των προϊόντων, καίτοι υποχρεούτο προς τούτο από τους συνδυασμένους όρους των άρθρων 8 και 12 παρ. 1, 6στ των Γενικών Όρων Συμμετοχής της διακήρυξης. Κατά συνέπεια, η παρεμβαίνουσα δεν απέδειξε κατά το στάδιο της υποβολής της προσφοράς της ότι πληροί όλους τους όρους νόμιμης συμμετοχής της στον διαγωνισμό, ούτε υπέβαλε ΤΕΥΔ προσηκόντως συμπληρωμένο. Ενόψει δε των όσων γίνονται δεκτά στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας, η προσφορά της παρεμβαίνουσας μη νομίμως έγινε δεκτή και για τον λόγο αυτό. Συνακόλουθα, και ο τρίτος λόγος της κρινόμενης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

19. Επειδή, περαιτέρω, με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το ΤΕΥΔ της παρεμβαίνουσας μη νομίμως έγινε δεκτό, διότι υπεγράφη προγενέστερα από την απώτατη επιτρεπόμενη ημερομηνία, κατά συνέπεια η προσφορά της παρεμβαίνουσας μη νομίμως έγινε δεκτή και για τον λόγο αυτό. Η αναθέτουσα αρχή, αντιθέτως, υποστηρίζει ότι κατά την έννοια του όρου «μπορεί να υπογράφεται έως και 10 ημέρες νωρίτερα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών» και όχι «απαιτείται», συνάγεται πως η ως άνω υποχρέωση είναι δυνητική και όχι υποχρεωτική. Η παρεμβαίνουσα, επιπλέον όσων υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, προβάλλει και τους εξής ισχυρισμούς: ότι με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 7 του ΚΔΔ/σίας, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 241-246 του Αστικού Κώδικα, το ΤΕΥΔ που υπέβαλε υπεγράφη εντός του χρονικού διαστήματος που προέβλεπε η διακήρυξη, ότι, αφού το σύστημα υποβολής προσφορών «άνοιξε» στις 22.04.2020, ημερομηνία κατά την οποία υπεγράφη και το ΤΕΥΔ της και έληγε στις 04.05.2020, ημερομηνία κατά την οποία υπέβαλε την προσφορά της, το ΤΕΥΔ της υπεγράφη εντός του νομίμου χρονικού διαστήματος και ότι στη διακήρυξη δεν ορίζεται με ποινή

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

αποκλεισμού ότι η υπογραφή του ΤΕΥΔ μπορεί να είναι έως δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, ούτε η διακήρυξη παραπέμπει στις διατάξεις του άρθρου 79^A του ν. 4412/2016.

20. Επειδή, σχετικώς με τους στην προηγούμενη σκέψη ισχυρισμούς, στο άρθρο 79 του ν. 4412/2016, που ενσωμάτωσε το άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ στην εσωτερική έννομη τάξη, ορίζονται τα εξής: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77 ... Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή.... 2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

κριτήρια που έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α` 30). ... 3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. 4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.».

21. Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, έχει κριθεί (ΑΕΠΠ 389/2019) ότι το Ε.Ε.Ε.Σ. και το ΤΕΥΔ που εκδόθηκε από την ΕΑΑΔΗΣΥ ως τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης αναφορικά με διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων του Βιβλίου Ι του Ν.4412/2016 κάτω των ορίων, αποτελεί πρότυπο τεύχος με δεσμευτική ισχύ, το οποίο χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τις αναθέτουσες αρχές σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων του Βιβλίου Ι του Ν.4412/2016 άνω των ορίων, προκειμένου οι συμμετέχοντες στις ως άνω διαγωνιστικές διαδικασίες, κατά το χρόνο υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών τους να δηλώνουν υπεύθυνα ότι αντιστοίχως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης, δεν εμπίπτουν στις καταστάσεις εκείνες που συνιστούν λόγους αποκλεισμού, όπως και ότι πληρούν τα ανάλογα με τη διακήρυξη κριτήρια ποιοτικής επιλογής, ως προκαταρκτική απόδειξη της προσωπικής τους κατάστασης, ώστε να θεμελιώσουν κατ' αρχήν το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό (βλ. Α.Ε.Π.Π 136/2017). Ενόψει της απαίτησης που απορρέει από την διαμορφωθείσα κατά το προισχύσαν νομοθετικό πλαίσιο των δημόσιων διαγωνισμών νομολογία, κατά την οποία η ημερομηνία σύνταξης της υπεύθυνης δήλωσης που αφορά στην μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής πρέπει να συμπίπτει με

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., ώστε να διασφαλίζεται ότι αφορά αποκλειστικώς και μόνον γεγονότα παρόντα ή παρελθόντα, όχι όμως μέλλοντα (Ε.Α. ΣΤΕ 273/2012, 163/2010, 967/2009, 685/2009, 1062/2009, 380/2009, 1211/2008, 1337/2008, 1377/2008, 938/2007, ΔΕΦΑΘ 476/2014), είχε γίνει δεκτό ότι σε περίπτωση που η ψηφιακή υπογραφή του Ε.Ε.Ε.Σ. και του ΤΕΥΔ τίθεται σε ημεροχρονολογία προγενέστερη του χρόνου υποβολής της προσφοράς είναι αυτονόητο ότι δια αυτής βεβαιώνονται σε συγκεκριμένο χρόνο γεγονότα και καταστάσεις τα οποία είναι κατά το νόμο κρίσιμο να συντρέχουν στο μέλλοντα χρόνο υποβολής της προσφοράς στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., με αποτέλεσμα το απαράδεκτο της υποβληθείσας δήλωσης και ως εκ τούτου της προσφοράς της διαγωνιζόμενης εταιρείας για τον λόγο αυτόν.

22. Επειδή, εξάλλου, με το άρθρο 43 παρ. 6 του ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α' 52/2019), με έναρξη ισχύος την 01-04-2019, στο άρθρο 79Α του ν. 4412/2016 παρ. 4 προστέθηκε παράγραφος η οποία ορίζει ότι: «Το ΕΕΕΣ ή το ΤΕΥΔ κατά περίπτωση μπορεί να υπογράφεται έως δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών», ορίζεται δηλαδή το δεκαήμερο (10) πριν την καταληκτική ημεροχρονολογία υποβολής της προσφοράς ως το απώτατο χρονικό σημείο υπογραφής του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ. Από τη διάταξη αυτή έχει κριθεί (ΑΕΠΠ 389/2019) ότι συνάγεται η ανάγκη, αν όχι σύμπτωσης του χρόνου υπογραφής του ΤΕΥΔ με το χρόνο υποβολής της προσφοράς, τουλάχιστον προσδιορισμού του απώτατου χρονικού σημείου το οποίο μπορεί να καλύπτουν τα δηλούμενα στο ΤΕΥΔ σε σχέση με την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς, καταδεικνύοντας τη σημασία που έχει για τη νομιμότητα της διαγωνιστικής σημασίας το επίκαιρο των δηλώσεων που εμπεριέχονται στο ΤΕΥΔ της προσφοράς, κατά τα κριθέντα στην προηγούμενη σκέψη και δεν έχει την έννοια ότι μπορεί η ημερομηνία υπογραφής του ΤΕΥΔ να απέχει και περισσότερο από τις δέκα (10) ημέρες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα. Στη με αριθμό 1370/2019 απόφασή της, άλλωστε, η ΑΕΠΠ δεν διέλαβε διαφορετική από τα

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

παραπάνω κρίση, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή. Αντιθέτως, επί του αβάσιμου κατά τα ανωτέρω ισχυρισμού ότι κατά την έννοια του όρου «μπορεί να υπογράφεται έως και 10 ημέρες νωρίτερα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών» και όχι «απαιτείται», συνάγεται πως η ως άνω υποχρέωση είναι δυνητική και όχι υποχρεωτική, η ΑΕΠΠ στη με αριθμό 1370/2019 απόφασή της δεν διέλαβε καμία κρίση, διότι απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη.

23. Επειδή, περαιτέρω, στο άρθρο 11 των Γενικών Όρων της διακήρυξης με τίτλο «Προκαταρκτική Απόδειξη κατά την Υποβολή Προσφορών», που έχει ως εξής: «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 6 και πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής του άρθρου 7, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 4 του Ν.4412/2016 Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (Β/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το Παράρτημα «Δ» της παρούσας, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986», ούτε στο σχέδιο ΤΕΥΔ που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Δ της διακήρυξης δεν περιέχεται ειδική ρύθμιση, σχετικά με την ημερομηνία υπογραφής του ΤΕΥΔ, στο άρθρο 1 της διακήρυξης, όμως, προβλέπεται ότι η αναθέτουσα αρχή προκηρύσσει το διαγωνισμό «Αφού λάβαμε υπόψη: α. Τα σχετικά που αφορούν στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις διαγωνιστικές διαδικασίες. ... δ. Των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.». Αμέσως παραπάνω δε, μεταξύ των άλλων σχετικών με βάση τα οποία εκδίδεται η με αριθμό 02/2020 διακήρυξη του διαγωνισμού αναφέρεται και ο ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, και αν ακόμη η διακήρυξη δεν

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

παραπέμπει ρητά στις διατάξεις του άρθρου 79^Α του ν. 4412/2016, αφού ο διαγωνισμός διέπεται γενικώς από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 και οι επίμαχες διατάξεις (του άρθρου 79^Α, δηλαδή) καταλαμβάνουν τον διαγωνισμό, αφού οι όροι της διακήρυξης δεν ρυθμίζουν με σαφήνεια διαφορετικά το ζήτημα του χρόνου υπογραφής του ΤΕΥΔ, αντιθέτως δεν διαλαμβάνουν καμία ρύθμιση. Όσα δε περί του αντιθέτου προβάλλονται είναι απορριπτέα ως αβάσιμα. Και μπορεί πράγματι, το σύστημα υποβολής προσφορών να «άνοιξε» και να «δεχόταν» προσφορές κατά χρόνο προγενέστερο των δέκα ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους, δεν έπεται όμως ότι παρά τη διάταξη του άρθρου 79^Α του ν. 4412/2016, η υποβολή μιας τέτοιας προσφοράς με ΤΕΥΔ υπογεγραμμένο σε χρόνο προγενέστερο του επιτρεπομένου θα ήταν νόμιμη και παραδεκτή. Σε κάθε περίπτωση, τον περί του αντιθέτου ισχυρισμό άνευ εννόμου συμφέροντος προβάλλει η παρεμβαίνουσα, διότι όπως προκύπτει από τον φάκελο της υπόθεσης αυτή υπέβαλε την προσφορά της την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και όχι νωρίτερα. Η προθεσμία των δέκα ημερών, τέλος, από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, κατά τις διατάξεις των άρθρων 241-246 του Αστικού Κώδικα, υπολογίζοντας προς το παρελθόν, αρχίζει από την προηγούμενη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών και λήγει τη δέκατη ημέρα από αυτήν και αν είναι εξαιρεσιμη ή αργία την επομένη εργάσιμη από αυτήν, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση που η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ήταν η 04^η -05^{ου} -2020 η προ δέκα ημερών ημερομηνία ήταν η 24^η-4^{ου}-2020. Ως εκ τούτων, αφού από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι το ΤΕΥΔ της παρεμβαίνουσας υπεγράφη στις 22-04-2020, γεγονός που και η ίδια η παρεμβαίνουσα συνομολογεί, δηλαδή κατά χρόνο προγενέστερο των δέκα (10) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών (04-05-2020) ημερομηνία, άλλωστε, κατά την οποία η παρεμβαίνουσα υπέβαλε και την προσφορά της, κατά συνέπεια μη νομίμως έγινε δεκτό το υποβληθέν ΤΕΥΔ της και συνεπακόλουθα μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά της και για τον

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

λόγο αυτό. Τούτων γενομένων δεκτών, έπεται ότι και ο τέταρτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

24. Επειδή, εξάλλου, με τους λοιπούς λόγους της κρινόμενης προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει και άλλες πλημμέλειες και ελλείψεις των δικαιολογητικών συμμετοχής της παρεμβαίνουσας εταιρείας «*****». Ενόψει των όσων γίνονται δεκτά παραπάνω, όμως, οι αναφερόμενες στους πρώτο, τρίτο και τέταρτο λόγους της κρινόμενης προσφυγής πλημμέλειες και ελλείψεις του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς της εταιρείας αυτής (βλ. 14^η, 18^η και 23^η σκέψεις της παρούσας) παρέχουν, η καθεμία, αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της και την αποδοχή του αιτήματος της προδικαστικής προσφυγής (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, 227, 83/2013, 344/2017, 102/2015, 82/2014, ΔΕφΑθ 514/2014 (ΑΝΑΣΤ), 239/2019, 841/2012 (ΑΣΦ), ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019). Συνακόλουθα, η εξέταση των λοιπών λόγων της προσφυγής σε σχέση με επιπλέον τυχόν πλημμέλειες των δικαιολογητικών συμμετοχής της εταιρείας «*****» παρέλκει ως αλυσιτελής.

25. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, σύμφωνα με το σκεπτικό, η δε παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

26. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να της επιστραφεί, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει τη με*****, με την οποία περατώνεται το στάδιο ελέγχου και αξιολόγησης του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών

Αριθμός απόφασης: 1341 / 2020

προσφορών του διαγωνισμού για την προμήθεια νωπών και κατεψυγμένων κρεάτων και πουλερικών, καθώς και αμνοεριφίων, *****, , κατά το μέρος που γίνεται δεκτή η προσφορά της εταιρείας «*****».

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου, που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 8 Οκτωβρίου 2020 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 26 Οκτωβρίου 2020.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κων/νος Πολ. Κορομπέλης

Αλεξάνδρα Κ. Παπαχρήστου